

CRNA GORA
JU DJEČJI DOM "MLADOST"
BIJELA

PROGRAM RADA
JU DJEČJI DOM "MLADOST" BIJELA
za 2020.god.

Bijela, februar 2020.god.

**CRNA GORA
JU DJEČJI DOM " MLADOST "
BIJELA**

Broj: 109

Datum: 03.02.2020. godine

**PROGRAM RADA
JU Dječji dom „Mladost“ Bijela
za 2020.godinu**

UVODNE NAPOMENE

Program rada JU Dječji dom „Mladost“ Bijela za 2020. godinu ima više segmenata, koji se odnose na osnovnu/bazičnu djelatnosti ustanove, koja podrazumijeva uslugu smještaja, funkcionisanje i unapređenje rada Male grupne zajednice u Bijelom Polju, razvijanje već implementiranih usluga pomoći i podrške djeci i mladima, planiranje i koncipiranje novih usluga, koje su planirane novim Planom transformacije ove ustanove koji je usvojen u decembru mjesecu 2019.godine.

U smislu naprijed navedenog Program rada Doma za 2020. obuhvata sljedeće oblasti:

- Rad sa djecom koja borave na rezidencijalnom smještaju u Domu;
- Mala grupna zajednica Bijelo Polje – funkcionisanje i unapređenje rada;
- Razvijanje usluga koje su implementirane Planom transformacije JU Dječji dom "Mladost" Bijela iz 2015.godine, u sklopu sveobuhvatne reforme socijalne i dječje zaštite u Crnoj Gori, u skladu sa evropskim standardima u ovoj oblasti;
- Implementacija novih usluga, koje su predviđene novim Planom transformacije ustanove, koji je usvojen u decembru mjesecu 2019.godine;
- Preduzimanje mjera i aktivnosti na poboljšanju uslova života i rada djece koja koriste usluge ove ustanove (različiti investicioni projekti, koji poboljšavaju uslove boravka i funkcionisanja u najširem smislu).

I RAD SA DJECOM KOJA BORAVE NA REZIDENCIJALNOM SMJEŠTAJU U DOMU

O djeci neposredno brinu stručni radnici, stručni saradnici i saradnici. Logističku podršku ovom kadru koji direktno vodi brigu o djeci daju kuhinjska, tehnička i administrativna služba. U cilju što kvalitetnije brige o djeci, ustanova ostvaruje saradnju sa više spoljnih saradnika (pedijatar, psihijatar, logoped, itd.).

U cilju što uspješnije socijalizacije, djeci se omogućavaju bogati i raznovrsni kontakti van ustanove. Kontinuirano se preduzimaju sve mjere da djeca budu dobro prihvaćena u školi i lokalnoj zajednici. Inicira se i njeguje saradnja sa nevladinim sektorom, različitim organizacijama i udruženjima, kao i sličnim ustanovama u zemljama u okruženju.

Posebna pažnja usmjerena je djeci koja u skladu sa zakonom, nakon punoljetstva i završetka srednje škole napuštaju ustanovu. Proces pripreme djeteta za odlazak iz ustanove sprovodi se sa najvećom mogućom pažnjom. Djetetu se pruža kako materijalna, tako i psihosocijalna podrška, kako bi se što uspješnije pripremili za samostalan život.

Rad sa djecom koja borave na rezidencijalnom smještaju u našoj ustanovi podrazumijeva kvalitetnu brigu, obezbjeđivanje socijalne i psihološke podrške, učenje životnih vještina, zadovoljenje individualnih potreba, razvijanje i njegovanje talenata i potencijala, kao i pripremu za budući samostalan život.

U radu sa djecom njeguje se individualni pristup, permanentno se podstiču njihovi potencijali, a posebno se njeguju i podstiču veze djeteta sa biološkom porodicom.

Permanentno se preduzimaju sve mjere i aktivnosti za stvaranje uslova i kreiranje atmosfere na način, da se posljedice lišenosti roditeljskog staranja, što je moguće manje odraze na psihofizički razvoj djeteta, a život u ustanovi bude što sličniji odrastanju u porodičnom okruženju.

Posebna briga usmjerena je na djecu koja imaju neki oblik smetnji u razvoju. Relativno visok procenat djece ove kategorije, i tendencija daljeg povećanja, u odnosu na ukupan broj djece na rezidencijalnom smještaju, predstavljaju ozbiljan izazov za stručni kadar koji je uključen u neposredan rad sa njima.

Nedostatak roditeljske brige i njege, uz razvojne smetnje, svrstavaju ovu djecu u najosjetljiviju grupaciju u našem društvu.

Program rada ustanove za 2020.godinu predviđa mjere i aktivnosti kojima se obezbjeđuje:

- optimalne uslove za boravak djece, zadovoljavanje njihovih individualnih potreba;
- permanentno obezbjeđivanje boljih uslova života i rada djece;
- unapređenje vaspitno-obrazovnog rada sa djecom;
- optimalne uslove za učenje, pružanje pomoći u učenju i ispunjavanju školskih obaveza;
- optimalne uslove za kvalitetno ispunjavanje slobodnog vremena, rekreaciju, razvijanje različitih talenata i potencijala;
- optimalne uslove za vaspitanje i obrazovanje djece sa problemima u ponašanju;
- socijalizaciju i jačanje osjećaja lične kompetencije, samostalnosti i nezavisnosti;
- optimalne uslove za ukupan razvoj ličnosti svakog djeteta, uz preduzimanje svih mjera i aktivnosti pomoću kojih će se prevazići problemi nastali u prethodnoj razvojnoj fazi odrastanja, kao posljedica fizičkog, emocionalnog, seksualnog zlostavljanja i sveukupnog zanemarivanja;

- konstatnu pomoć i podršku u prevazilaženju trauma, posljedica zlostavljanja i zanemarivanja;
- optimalne uslove za vaspitanje, edukaciju, i rehabilitaciju, za djecu sa smetnjama u razvoju koja uključuje usvajanje motoričkih i praktičnih vještina (razvoj grube i fine motorike, kultura hranjenja, lična higijena i sl.), usvajanje društvenih vještina (poznavanje neposredne i bliže okoline, orijentacija u vremenu i prostoru, usvajanje osnovnih praktičnih znanja), emocionalni razvoj i usvajanje socijalnih vrijednosti (odnos prema sebi, prepoznavanje, izražavanje i kontrola emocija);
- Njegovanje i podsticanje kontakata i bliskih odnosa sa užom i širom biološkom porodicom, ukoliko je dijete ima, i ukoliko ista posjeduje minimum kompetencija, za pružanje podrške i njegovanje zdravog odnosa sa djetetom;
- preduzimanje svih mjera i aktivnosti na pripremi djece za samostalan život van institucije.

Program rada sa djecom je koncipiran na način da se kontinuirano preduzimaju sve mjere i aktivnosti kojima se minimiziraju posljedice višestrukih separacija, zlostavljanja i zanemarivanja.

Tendencija povećanja broja djece sa smetnjama u razvoju, veoma je izražena posljednjih godina, pa se u skladu sa tim nameće potreba kvalitetne i kontinuirane edukacije vaspitača za rad sa ovom kategorijom djece.

U smislu naprijed navedenog, u godini koja je pred nama, biće potrebno obezbijediti edukaciju za zaposlene koji neposredno rade sa djecom, iz sljedećih oblasti:

- obuka za rad sa djecom sa smetnjama u razvoju;
- obuka za rad sa djecom i mladima sa poremećajima u ponašanju;
- obuka za rad sa djecom oboljelom od autizma;
- obuka za rad u Prihvatilištu za zaštitu djece od nasilja u porodici;
- obuka za rad u Centru za porodični smještaj – hraniteljstvo;
- timski rad u tretmanu bolesti zavisnosti kod djece i mladih (droga i alkohol);
- obuka za rad po Montessori modelu.

II MALA GRUPNA ZAJEDNICA BIJELO POLJE

Vlada Crne Gore, na sjednici održanoj dana 27.12.2018.godine, donijela je Odluku o izmjeni i dopuni odluke o organizovanju javne ustanove za smještaj djece bez roditeljskog staranja i djece čiji je razvoj ometen porodičnim prilikama br: 07-6055, (Sl.list CG br.5/19) koja je stupila na snagu dana 30.01.2019.godine. Citiranjem odlukom Vlade, određeno je da JU Dječji dom „Mladost“ Bijela preuzme Malu grupnu zajednicu, koja je funkcionisala kao organizaciona jedinica JU Centar za djecu i mlade sa smetnjama u razvoju „Tisa“ Bijelo Polje.

Poštujući odluku Vlade Crne Gore, JU Dječji dom „Mladost“ Bijela je dana 01.02.2019.godine izvršila pravno i faktičko preuzimanje Male grupne zajednice u Bijelom Polju, što je podrazumijevalo preuzimanje zaposlenih i sredstava ove organizacione jedinice.

Da bi se stvorile pravne pretpostavke za zakonito preuzimanje, ova ustanova je odmah pristupila izradi novog Statuta i Pravilnika o izmjenama i dopunama pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, a izvršeno je preuzimanje zaposlenih u skladu sa zakonom.

Menadžment ustanove je već u prvoj polovini februara 2019.godine boravio u radnoj posjeti Maloj grupnoj zajednici, kako bi se obezbijedilo njeno optimalno funkcionisanje, te na licu mjesta utvrdile sve potrebe i riješili svi eventualni problemi. Zatečeno stanje je da usluge Male grupne zajednice koristi ukupno petoro djece sa smetnjama u razvoju, o kojima brine ukupno 13 zaposlenih, od kojih je većina na poslovima medicinske i sveukupne njege.

Tokom 2019.godine broj djece na smještaju je povećavan i na kraju godine ovu uslugu koristi ukupno osmoro djece sa smetnjama u razvoju.

Polovinom 2019.godine započet je postupak licenciranja ove usluge, koji ubrzo prekinut zbog nedostatka jednog od osnovnih uslova, a tiče se pitanja prava korišćenja nad objektom u kome funkcioniše ova usluga, s obzirom na činjenicu da je u zvaničnoj evidenciji Uprave za nekretnine upisano vlasništvo Vlade Crne Gore, nad predmetnim objektom.

U godini koja je pred nama predstoji nam postupak pred nadležnim organima u kome će se ovo važno pitanje riješiti na zakonit način, čime će se otvoriti mogućnost da se predmetna usluga licencira u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima. U realizaciji ovog važnog posla, od presudne važnosti, svakako će biti pomoć i podrška resornog ministarstva.

U narednom periodu biće važno održati, i u skladu sa mogućnostima unaprijediti kvalitet ove usluge, te dodatno poboljšati uslove u kojima djeca borave.

Dosadašnja iskustva nam govore da je funkcionisanje ove usluge, u uslovima kada je matična ustanova značajno teritorijalno udaljena, optimalno, iako su obaveze i odgovornosti za menadžment Doma značajno veće, te da sve do sada funkcioniše na zadovoljavajući način.

Važna aktivost svakako će biti osmišljavanje i realizacija projekata edukacije zaposlenih, iz oblasti brige o djeci sa smetnjama u razvoju, na čemu ćemo insistirati i tijesno saradivati sa Zavodom za socijalnu i dječju zaštitu.

Permanentna edukacija zaposlenih predstavlja jedan od osnovnih i najvažnijih uslova za pružanje kvalitetne usluge korisnicima.

III RAZVIJANJE USLUGA KOJE SU IMPLEMENTIRANE PLANOM TRANSFORMACIJE USTANOVE iz 2015.GODINE

DNEVNI CENTAR ZA DJECU SA SMETNJAMA U RAZVOJU

„Dnevni centar za djecu sa smetnjama u razvoju“ predstavlja jednu od četiri usluge pomoći i podrške djeci i mladima, i namjenjen je djeci sa smetnjama u razvoju, uzrasta od 6 do 18 godina, koja žive na teritoriji opštine Herceg Novi. Ova usluga pruža podršku djeci i porodici, stimulise potencijale svakog djeteta, pruža pomoć u savladavanju osnovnih životnih vještina, sprječava socijalnu isključenost djece sa smetnjama u razvoju, prevenira napuštanje djeteta, pruža njegu i rehabilitaciju.

Ova usluga je implementirana u septembru mjesecu 2016.godine, danas funkcioniše sa punim kapacitetom, u stambenom prostoru koji ispunjava sve evropske standarde. Zbog dobrih uslova boravka, a iznad svega posvećenog, i profesionalnog rada stručnog kadra, sve je više interesovanja roditelja koji žele da njihova djeca koriste ovu uslugu .

U cilju podizanja kvaliteta ove usluge, planirano je permanentno preduzimanje mjera i aktivnosti na:

- obogaćivanju sadržaja u okviru edukativnih i kreativnih radionica;
- intenziviranju rehabilitacionih tretmana;
- intenziviranju saradnje sa porodicama djece – korisnika;
- obogaćivanju sadržaja sportsko-rekreativnih aktivnosti, izleta i sl.

NACIONALNA DJEČJA TELEFONSKA LINIJA

Nacionalna dječja telefonska linija pružanjem usluge telefonskog savjetovanja omogućava implementaciju dječjih prava, sa ciljem savjetovanja, informisanja i edukacije djece o raznim pitanjima, kao i prevencije, prijave i upućivanja slučajeva svih vrsta nasilja i osnaživanje djece i mladih da razgovaraju o temama zbog kojih su zabrinuti.

Usluga SOS telefona se realizuje kroz komunikaciju, u okviru koje savjetnici SOS telefona, prihvataju poziv uz poštovanje principa anonimnosti i poverljivosti, koristeći bazični model savjetovanja i metodologiju nedirektivnog savjetovanja, u cilju osnaživanja djeteta ili mlade osobe da što samostalnije dođu do plana za rješavanje problemske situacije.

Usluga je namjenjena djeci i mladima koji žive na teritoriji Crne Gore, i ova usluga do sada nije postojala u sistemu socijalne i dječje zaštite u Crnoj Gori. Ciljna grupa su sva djeca i mladi koji imaju potrebu da komuniciraju sa stručnim licima, a usluga pruža anonimnost, povjerljivost, dostupnost i kompetenciju, a vrši i prevenciju nasilja.

Ova usluga je potpuno implementirana u decembru mjesecu 2018.godine, kada su naši telefonski savjetnici, koji su prethodno prošli odgovarajuću obuku, primili prve pozive.

Novim Planom transformacije ustanove koji je usaglašen i usvojen u decembru mjesecu 2019.godine, planirano je da u cilju unapređenja ove usluge, savjetodavana telefonska linija bude na raspolaganju djeci Crne Gore 24 sata dnevno, sedam dana u nedjelji, tokom cijele godine.

U godini koja je pred nama biće potrebno naprijediti postojeće prostorne uslove u kojima se usluga pruža, nabaviti dodatnu opremu, obezbijediti novčana sredstva za održavanje softvera, kao i novčana sredstva za potrebe dodatnog angažovanja i edukacije stručnog kadra, po akreditovanim programima obuke.

U cilju obezbjeđenja nedostajućih novčanih sredstava za potrebe optimalnog funkcionisanja ove usluge, naša ustanova je konkurisala na Javni poziv br.56-942/19-1 od 09.12.2019.godine, koji je objavilo Ministarstvo rada i socijalnog staranja za finansiranje usluge SOS telefona za djecu i mlade koji su žrtve zlostavljanja, zanemarivanja, nasilja u porodici i eksploatacije, ili kod kojih

postoji opasnost da će postati žrtve. Za finansiranje ove usluge u 2020.godini planirana su sredstva u iznosu od 38.000,00.eura.

S obzirom da je naša ustanova jedina ispunila sve uslove koji su traženi u Javnom pozivu, to u narednom periodu očekujemo potpisivanje odgovarajućeg ugovora, te isplatu prve tranše novčanih sredstava, nakon čega slijedi implementacija planiranih izmjena postojeće usluge.

U godini koja je pred nama, a koja predstavlja drugu godinu funkcionisanja ove usluge, neophodno je da pored osnovnog programa za njeno funkcionisanje, svoje aktivnosti uskladi sa potrebama ciljne grupe, na način da se intenzivno radi na informisanju što većeg broja djece, o postojanju usluge i njenoj ulozi, principima, i ciljevima.

U smislu naprijed navedenog, planirane su sljedeće aktivnosti:

1.Promocija usluge telefonsko-savjetodavne usluge za djecu i mlade

- distribucija promotivnih materijala;
- prezentacija usluge SOS telefon za djecu i mlade (osnovne i srednje škole, različite organizacija koje rade sa djecom);
- objavljivanje broja dječije linije u štampanim medijima;
- kreiranje TV spota (zakupljivanje TV prostora za spot);
- javna saopštenja o radu, predstavljanje statistike, "dečjeg glasa" u javnosti;
- interaktivni pristup u promociji, participacija djece- radionice i vršnjačke prezentacije;
- redovno ažuriranje web stranice sa zanimljivim temama za djecu i mlade;
- redovno oglašavanje na fejsbuku;
- gostovanja u medijima (TV i radio);
- kreiranje radio džingla.

2.Telefonsko savetovanje:

- dostupnost usluge 24 sata dnevno sedam dana u nedjelji, tokom cijele godine;
- prihvatanje poziva;
- telefonsko savjetovanje zasnovano na principima, standardima i praksi SOS dječijih linija;
- elektronsko vođenje protokola i statistička obrada poziva;
- analiza poziva i periodično izvještavanje javnosti;

3.Saradnja u okviru sistema socijalne zaštite, kao i sa drugim sistemima

- prijava sumnje na zlostavljanje po zahtjevu deteta/ Centru za socijalni rad i policiji;
- upućivanje/davanje informacija korisniku o službama i institucijama koje mogu pružiti odgovarajuću pomoć i podršku;
- pisana evidencija o posredovanju;
- saradnja sa resornim Ministarstvom;
- saradnja sa Zaštitnikom građana (dečiji ombudsman);
- saradnja sa policijom (u cilju razmjene iskustava i unapređenja usluge);
- saradnja sa sistemom pravosuđa;
- saradnja sa drugim organizacijama koje u fokusu imaju djecu.

4. Javno zastupanje glasa dece kroz

- vođenje i ažuriranje baze podataka;
- priprema izvještaja za javnost (šta su aktuelni problemi djece iz perspective poziva);
- učestvovanje ili organizacija skupova na kojima se promovišu dječja prava.

5. Participacija i edukacija

- organizovanje tribina sa ciljem prezentacije programa i učešća djece i mladih;
- saradnja sa dječjim parlamentima, u školama;
- saradnja sa kancelarijama za mlade

6. Umrežavanje

- povezivanje sa drugim savjetodavnim telefonskim servisima za djecu u Crnoj Gori;
- povezivanje sa drugim telefonskim servisima za djecu u regionu;
- povezivanje sa Child Helpline International www.childhelplineinternational.org;
- prisustvo međunarodnim i regionalnim konsultacijama SOS telefona za djecu.

7. Učešće u lokalnoj zajednici

- učešće u obilježavanju svjetskog dana telekomunikacija (17 maj);
- učešće u obilježavanju „Dječije nedelje“;

8. Unapređenje kvaliteta usluge

- praćenje kvaliteta rada savjetnika (procjena i samoprocjena);
- kreiranje edukativnih tema na osnovu dječjih poziva;
- redovan supervizijski proces (dijadni, grupni, individualni);
- organizovanje novih obuka za savjetnike.

PRIHVATILIŠTE ZA ZAŠTITU DJECE SA SMETNJAMA U RAZVOJU

Usluga je namijenjena zaštiti djece od nasilja u porodici, uzrasta od 6 do 18 godina, sa cijele teritorije Crne Gore.

Prihvatilište pruža privremeni smještaj, pomoć i podršku djeci sa različitim traumatskim iskustvima zlostavljanja i zanemarivanja u porodici, sa ciljem da se saniraju posljedice traume, uz uvažavanje individualnosti svakog djeteta, te njegovog prava na participaciju i dostojanstven život u zajednici. U Prihvatilištu je svakom djetetu obezbijeđen multidisciplinirani pristup, koji se sprovodi od strane stručnih radnika, i saradnika na poslovima njege.

Osnovni cilj uspostavljanja ove usluge je prevencija, odnosno sprječavanje da zanemarivanje, zlostavljanje ili eksploatacija djeteta, proizvede trajne negativne posljedice po njegov razvoj.

U procesu ostvarivanja ovog cilja preduzimaju se sljedeće mjere i aktivnosti:

- Prekid lanca ponašanja, koje proizvodi zanemarivanje zlostavljanje i eksploataciju, na način da se stvori bezbjedno okruženje za dijete, kao i da se poštuje model kontakata koji isključuje dalje zanemarivanje, zlostavljanje i eksploataciju;
- Oporavak djeteta od traume i gubitaka prouzrokovanih zanemarivanjem, zlostavljanjem ili eksploatacijom, na način da se omogući zadovoljavanje potreba djeteta, prorade emocije djeteta koje su posljedica traume, kao i da se djetetu omogući učenje vještina za prevladavanje traumatičnog iskustva i samozaštite;
- Stvaranje uslova u kojima će djetetov razvoj da se odvija bez rizika, ili sa što manje rizika od novog zanemarivanja, zlostavljanja i eksploatacije, na način da se djetetu omogući održavanje kontinuiranog kontakta sa značajnim osobama iz njegove porodice i okruženja;
- priprema djeteta za novu sredinu, kao i praćenje i podržavanje kontakta djeteta sa osobama koje će u budućnosti brinuti o njemu.

Usluga pomoći i podrške djeci i porodici, predviđena za potrebe urgentne zaštite djece od nasilja u porodici, koji predstavlja sistemski institucionalni odgovor države na sve učestalije slučajeve nasilja nad djecom u porodici. Smještaj u Prihvatištu je privremenog karaktera i može trajati najduže 12 mjeseci.

Usluga predstavlja novinu u sistemu socijalne i dječje zaštite u Crnoj Gori, predviđa kratkoročno smještanje i tretman djeteta, i u potpunosti je implementirana u decembru 2018.godine.

Sredinom januara mjeseca 2019 godine izvršen je prijem prvih korisnika, a tokom prošle godine ovu uslugu je koristilo ukupno 15 djece.

S obzirom na činjenicu, da je nažalost nasilje u porodici postalo učestala pojava u našem društvu, te da su djeca najčešće žrtve, evidentno je da u vremenu koje je pred nama, kapaciteti ovog Prihvatišta neće biti dovoljni da odgovore potrebama naše države. Shodno navedenom, za očekivati je da se razmišlja o proširenju postojećih kapaciteta, što će svakako biti predmet planiranja u godinama koje dolaze.

PRELAZNA STAMBENA ZAJEDNICA

Usluga pomoći i podrške djeci na rezidencijalnom smještaju u ustanovi, koja se pripremaju za napuštanje institucije po redovnoj proceduri, počela je sa radom početkom 2017.godine.

Usluga omogućava jednom broju mladih na rezidencijalnom smještaju, da u posebno izdvojenom stambenom prostoru, uz individualizovan pristup svakom korisniku, kreiranjem određenog stepena autonomije, međusobnog podržavanja i uvažavanja, dobiju mogućnost maksimalnog razvijanja licnih potencijala, osnaze se i osposobe za samostalan život.

Stambeni prostor u kome funkcioniše „Prelazna stambena zajednica“ predstavlja poseban stan, u okviru objekta pružaoca usluge, površine oko 80 m², i njegov optimalni kapacitet predviđen je za boravak četiri korisnika.

Osnovni cilj uspostavljanja ove usluge jeste omogućavanje mladima koji borave na rezidencijalnom smještaju, da u uslovima zasebnog stanovanja, uz posebnu organizaciju rada,

steknu iskustvo postepenog prelaska iz kontinuirano nadgledanog, strukturisanog boravka u djelimično samostalan životni aranžman, koji predstavlja prelaznu fazu do potpune samostalnosti.

Ova usluga mladim ljudima omogućava postepeno osposobljavanje za samostalan život, pružanje podrške i savjetovanje u procesu osamostaljivanja, razvijanje i osvješćivanje ličnih potreba, razvoj samopouzdanja, samopoštovanja i samokontrole, jačanje osjećaja efikasnosti, preuzimanje odgovornosti za sopstveni život, prevenciju i ublažavanje rizičnih oblika ponašanja, učenje vještina vođenja domaćinstva, raspolaganja kućnim budžetom, usvajanje zdravih stilova života, razvijanje i održavanje pozitivne socijalne mreže.

Na kraju izvještajnog perioda uslugu je koristilo ukupno četvoro djece (dvije djevojčice i dva dječaka), koji su se veoma uspješno adaptirali na drugačiju organizaciju života.

IV IMPLEMENTACIJA NOVIH USLUGA PREDVIĐENIH NOVIM PLANOM TRANSFORMACIJE IZ 2019.GODINE

UNAPREĐENJE POSTOJEĆIH USLUGA

U nastojanju da u kontinuitetu budemo dio reformskih procesa u sistemu socijalne i dječje zaštite u našoj državi, krajem decembra 2019.godine, usaglašen je i usvojen novi Plan transformacije ustanove, kojim je predviđeno unapređenje postojećih usluga i implementacija novih.

Tako je predmetnim Planom transformacije ustanove predviđeno unapređenje usluge Nacionalne dječje telefonske linije, na način da ista u narednom periodu funkcioniše 24 sata dnevno, sedam dana u nedjelji, tokom cijele godine. Na ovaj način prepoznata je potreba da ova važna usluga bude kontinuirano dostupna djeci u Crnoj Gori.

Novim Planom transformacije predviđeno je unapređenje usluge rezidencijalnog smještaja, u skladu sa standardima razvijenih zemalja Evropske Unije. Dakle, prepoznata je potreba da se blagovremeno preduzmu sve mjere i aktivnosti na pripremi djece smještene u ustanovi za samostalan život, sticanje životnih vještina u cilju njihovog osnaživanja i osamostaljivanja.

Sve aktivnosti koje se realizuju u ustanovi, za svoj krajnji cilj, imaju pripremu djece za samostalan život nakon napuštanja ustanove i učenje životnih vještina koje će im u tome pomoći. Evidentno je da u ustanovi već postoje programi i aktivnosti usmjerene na sticanje određenih vještina za samostalan život, ali te aktivnosti nisu u dovoljnoj mjeri programski definisane.

Prelazna stambena zajednica, je usluga koja funkcioniše u ustanovi od početka 2017.godine. Ova usluga se zbog ograničenih kapaciteta, koji se tiču prostora i opreme, pruža malom broju djece. Dosadašnja iskustva nam govore da ovakav pristup brige o djeci starijeg školskog uzrasta daje odlične rezultate. Djeca se brzo prilagođavaju i dobro osjećaju u uslovima koji u najvećoj mogućoj mjeri podsjećaju na porodični dom.

Program koji se nekoliko godina već realizuje u ustanovi, pod nazivom „Kupi, spremi, za život se pripremi“ dao je pozitivne rezultate i djeca koja su u njemu učestvovala stekla su samopouzdanje i sigurnost, razvili životne vještine za samostalno vođenje domaćinstva, ojačali svoje lične kapacitete.

Sušтина programa je da djeca nauče kako da samostalno nabavljaju kvalitetne i zdrave namirnice za svakodnevnu upotrebu, kako hranu treba pravilno odlagati i pripremati jela od namirnica te kako oprati upotrijebljeno posudje i pribor za jelo.

Bitan dio programa je i razvijanje vještina koje se odnose na pravilno upravljanje novcem za svakodnevne troškove (hrana, higijena i sl.).

Ovakav način organizacije vaspitnih grupa u skladu je sa Pravilnikom o bližim uslovima za pružanje i korišćenje usluga, normativima i minimalnim standardima usluga za smještaj djece i mladih u ustanovu i malu grupnu zajednicu, koji predviđaju realizaciju aktivnosti koje su usmjerene na sticanje životnih vještina u cilju osnaživanja i osamostaljivanja mlade osobe i pripremu za prelazak sa strukturiranog i nadgledanog okruženja ka samostalnom životu.

Planirano je da usluga bude implementirana u porodičnim grupama u kojima borave djeca starijeg uzrasta – 4 porodične grupe.

NOVE USLUGE

- Centar za porodični smještaj – hraniteljstvo

Hraniteljstvo, kao jedan od najoptimalnijih oblika zaštite djeteta, u svim situacijama, kada je to moguće, predstavlja izbor organa starateljstva prilikom odlučivanja o najboljem interesu djeteta, čija biološka porodica, iz različitih razloga nije u mogućnosti da brine o njemu.

Implementacijom Strategije hraniteljstva u našoj državi, učinjeno je mnogo na promociji i popularizaciji ovog oblika brige o djeci, te je evidentno da u našem društvu postoji interesovanje građana da postanu hranitelji. Međutim, u posljednje vrijeme, primetno je nažalost i povećanje broja djece koja se iz hraniteljskih porodica, vraćaju na institucionalni smještaj. Analizirajući razloge zbog kojih se ovo dešava, zaključeno je da je osnovni uzrok nedostatak podrške koju hranitelji s pravom očekuju od sistema socijalne zaštite.

Nesporna je činjenica da Centri za socijalni rad, kao organi starateljstva nemaju dovoljno kadrovskih kapaciteta da na optimalan način odgovore potrebama hranitelja, koji su izloženi različitim izazovima tokom brige o djeci koja su im povjerena. Kada očekivana podrška izostane, problemi se gomilaju, i hranitelj gubi vjeru u sopstvene kompetencije, te odlučuje da odustane.

Napuštanje hraniteljske porodice i povratak u instituciju, uvijek je stresan i najčešće veoma bolan za dijete, koje na ovaj način iznova doživljava gubitke i separacije, i često gubi nadu i vjeru u bolju budućnost.

Dakle, sasvim je evidentno da ovakav koncept hraniteljstva ne daje dobar rezultat, te da ukoliko se isti nastavi, broj hraniteljskih porodica će nesumnjivo biti u stalnom opadanju.

JU Dječji dom „Mladost“ Bijela, kao ustanova sa ogromnom tradicijom i skustvom u radu sa djecom, može na najbolji način da pruži podršku hraniteljstvu u našoj državi, ako se na pravi način pozicionira i sačini kvalitetan program edukacije, podrške i praćenja hranitelja.

Novim Planom transformacije predviđeno je da se u cilju unapređenja i razvoja usluge porodičnog smještaja – hraniteljstva, planirano je da se u okviru JU Dječji dom “Mladost” Bijela formira organizaciona jedinica **Centar za porodični smještaj – hraniteljstvo**, čiji će zadatak biti pružanje stručne podrške i sprovođenje odgovarajućih obuka pružaocima usluge porodičnog smještaja-hraniteljstva.

Osnovni cilj formiranja Centra za porodični smještaj - hraniteljstvo jeste kvalitetnija zaštita djece kojoj se pruža usluga porodičnog smještaja-hraniteljstva, kao i kvalitetnija podrška hraniteljskim porodicama koje pružaju ovu uslugu. Opravdanost formiranja Centra koji će se baviti isključivo poslovima hraniteljstva proizilazi iz potrebe za intenzivnijom podrškom hraniteljskim porodicama i očuvanje trenda povećanja broja djece koja se smještaju u hraniteljske porodice umjesto u ustanovu.

U skladu sa UN Konvencijom o pravima djeteta, svako dijete ima pravo da živi u toplom i sigurnom porodičnom okruženju. Porodica predstavlja najveću vrijednost - nezamenljiva je u razvoju u svim fazama ljudskog života – posebno je značajna za razvoj djece. Nažalost, postoje djeca koja se veoma rano suoče sa životnim nedaćama, koja rastu bez neposredne roditeljske brige, bilo da nemaju roditelje ili su roditelji iz nekog razloga spriječeni da brinu o njima. U tom slučaju država preuzima brigu o djeci, birajući najadekvatniji oblik zaštite za svako dijete.

Ono što je posebna vrijednost u Crnoj Gori jeste veoma razvijeno srodničko hraniteljstvo. O velikom broju djece koja ostanu bez neposredne roditeljske brige srodnici preuzmu brigu i zbrinu djeteta, često i ne očekujući bilo kakvu pomoć države. Ipak to nije dovoljno da se svakom djetetu obezbijedi adekvatna porodica, već je neophodno razvijati i nesrodničko hraniteljstvo.

Razvoj hraniteljstva zahtijeva i nove pristupe u procjeni hraniteljskih porodica, kao i programe pripreme i obuke kandidata za hraniteljstvo. Takođe, zbog složenih potreba djece na hraniteljstvu neophodan je kontinuiran rad na podršci – kroz programe obuke i individualni rad, kao i stalna procjena kompetencija hranitelja, kako bi se obezbedila adekvatna porodica za dijete i ostvario kontinuitet brige o njemu.

Formiranje Centra za porodični smještaj-hraniteljstvo koji će se baviti samo poslovima hraniteljstva pretpostavka je uspješnog razvoja hraniteljstva. Zbog uloge koju je u oblasti hraniteljstva, do sada imao centar za socijalni rad, biće neophodno napraviti jasnu podjelu ovlašćenja i odgovornosti između stručnih radnika organa starateljstva i stručnjaka Centru za porodični smještaj

- *Savjetovanje – usluga namijenjena djeci i mladima nakon izlaska iz ustanove*

Novim Planom transformacije predviđena je još jedna važna usluga za podršku djeci i mladima, koji napuštaju institucionalni smještaj i počinju sa samostalnim životom.

Cilj usluge savjetovanje je podrška i pomoć djeci i mladima neposredno nakon napuštanja ustanove, u razdoblju prilagođavanja na samostalan život. Ova podrška će se sastojati od praćenja prilagođavanja na samostalan život, pomoći u preuzimanju radnih obveza, podršci u zadovoljenju svakodnevnih potreba, stanovanju i vođenju domaćinstva, raspolaganju novcem, pomoć i podrška u zapošljavanju, obrazovanju, brizi o zdravlju, organizaciji slobodnog vremena, pomoć i podrška u razvoju praktičnih vještina i sl.

Ovu uslugu će koristiti djeca i mladi koji napuštaju ustanovu i počinju sa samostalnim životom

V INVESTICIONI PROJEKTI

U cilju stalnog unapređenja uslova u kojima borave djeca na rezidencijalnom smještaju, i djeca korisnici usluga pomoći i podrške, koji funkcionišu u našoj ustanovi, kao i poboljšanja uslova rada zaposlenih koji brinu o ovoj veoma osjetljivoj populaciji, planirano je preduzimanje sljedećih mjera i aktivnosti:

- obezbjeđenje novčanih sredstava za potrebe edukacije stručnog kadra za rad u Prihvatalištu za zaštitu djece od nasilja u porodici;
- obezbjeđenje novčanih sredstava za edukaciju zaposlenih za rad u Centru za porodični smještaj – hraniteljstvo;
- obezbjeđenje novčanih sredstava za potrebe edukacije zaposlenih za rad sa djecom sa smetnjama u razvoju, rad sa djecom sa poremećajima u ponašanju, rad sa djecom oboljelom od autizma i rad po Montessori modelu;
- obezbjeđenje novčanih sredstava za nabavku jednog putničkog vozila za potrebe Centra za porodični smještaj - hraniteljstvo;
- obezbjeđenje novčanih sredstava za potrebe molersko-farbarskih radova u dijelu objekta ustanove u kome se pruža usluga smještaja;
- obezbjeđenje novčanih sredstava za nabavku i ugradnju unutrašnje i spoljašnje stolarije u dijelu objekta ustanove u kome se pruža usluga smještaja;
- obezbjeđenje novčanih sredstava za nabavku profesionalne mašine za pranje veša;
- obezbjeđenje novčanih sredstava za potrebe rekonstrukcije postojećeg rezervoara za vodu;
- obezbjeđenje novčanih sredstava za potrebe izvođenja molersko-farbarskih radova na djelimičnoj popravci fasade hotelskog objekta Vila "Jadranska straža" u Bijeloj;

Ovaj Program rada ima za cilj sveobuhvatno podizanje nivoa kvaliteta u radu sa djecom, u skladu sa evropskim standardima.

VD DIREKTOR
Janko Labović

